

Hana Hoblaj, dipl. iur., javnobilježnička prisjednica u uredu javne bilježnice Ruže Hoblaj
hana.hoblaj@gmail.com

Razvod braka i ostale nadležnosti javnih bilježnika u Republici Sloveniji prema novom Obiteljskom zakoniku

UDK 347.961(497.4)

347.62(497.4)

Pregledni rad

Primljeno (Received): 15. 7. 2019.

Prihvaćeno (Accepted): 5. 9. 2019.

Javnim bilježnicima u Republici Sloveniji je s novim Družinskim zakonom dana nadležnost za provođenje sporazumnih razvoda brakova u slučajevima kada bračni drugovi nemaju maloljetnu djecu. Ostali uvjeti za sporazumni razvod braka su: sklapanje sporazuma bračnih drugova u obliku ovršnog javnobilježničkog akta, kojim dogovaraju podjelu zajedničke imovine o tome koji od bračnih drugova ostaje ili postaje najmoprimac stana te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje nije zaposlen. Svi ostali pravni poslovi koje bračni drugovi sklapaju međusobno također moraju biti sklopljeni u obliku javnobilježničkog akta. Svrha novog Družinskog zakonika i novih nadležnosti javnih bilježnika je rasteretiti sudove.

Ključne riječi: *javni bilježnik, razvod braka, bračni drugovi, sporazum, uzdržavanje, javnobilježnički akt*

Hana Hoblaj

1. UVOD

U Republici Sloveniji 15. travnja 2019. počeo se u cijelosti primjenjivati novi *Družinski zakonik*¹ koji je stupio na snagu još 15. travnja 2017. Odredbe koje su se počele primjenjivati s danom 15. 4. 2019. uvelike se tiču slovenskoga javnog bilježništva jer su tim odredbama javnim bilježnicima dane nove nadležnosti, i to provodenje sporazumnog razvoda braka² i sklapanje ugovora o uredenju imovinskopravnih odnosa bračnih, odnosno budućih bračnih drugova³ te upis ugovora o uredenju imovinskopravnih odnosa u Registar⁴. *Družinskim* su zakonom javnim bilježnicima u Republici Sloveniji povjerene i druge nadležnosti te su javni bilježnici nadležni, u obliku javnobilježničkog akta, sastaviti:⁵

¹ Družinski zakonik, Uradni list RS, br. 15/17., 21/18. – ZNOrg i 22/19., prijevod na hrvatski jezik je Obiteljski zakonik, u tekstu se upotrebljava izvorni naziv Družinski zakonik.

² Čl. 97. st. 1. Družinskoga zakonika.

³ Čl. 85. Družinskoga zakonika.

⁴ Čl. 90. Družinskoga zakonika.

⁵ Kralj, Sonja. 2018. *Korak pri uresničevanju vizije slovenskoga notariata*. Notarski vestnik. Številka 11., str. 7.-8.

- sve vrste ugovora kojima se uređuju imovinska prava i obveze bračnih drugova
- sporazumni razvod braka kod javnog bilježnika
- ugovor o uredenju imovinskopravnih odnosa-sporazum o vraćanju drugih darova između bračnih drugova prilikom razvoda braka, osobito onih darova koji nisu razmerni s imovinskim prilikama darovatelja; dok su javni bilježnici prema *Družinskom zakoniku* nadležni, u obliku ovršnog javnobilježničkog akta, sastaviti:
- sporazum o podjeli zajedničke imovine
- sporazum o tome koji od bračnih drugova ostaje ili postaje najmoprimac stana
- sporazum o uzdržavanju bivšeg bračnog druga i punoljetnog djeteta
- sporazum o povećanju ili smanjenju određene visine naknade uzdržavanja bračnog druga ili punoljetnog djeteta.

Obiteljsko pravo Republike Slovenije je do stupanja na snagu i primjene svih odredaba *Družinskoga zakonika* bilo uredeno *Zakonom o zakonski zvezi in dru-*

*žinskih razmerjih*⁶, kojim zakonom javni bilježnici nisu imali tolik broj nadležnosti. Prema odredbama *Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih* bračni drugovi imali su mogućnost razvoda braka samo kod suda, i to ili putem tužbe ili sporazumno, dok novim *Družinskim zakonikom* bračni drugovi mogu razvesti brak osim kod suda i kod javnog bilježnika.

Odredbama novog *Družinskog zakonika* propisan je novi *nominantni ugovor*⁷, i to Ugovor o uredenju imovinskopravnih odnosa, koji mora biti sklopljen u obliku javnobilježničkog akta, a kojim bračni drugovi mogu ugovoriti drugačiji imovinski režim od zakonskog, što prema odredbama *Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih* nije bilo moguće. Prema novom *Družinskem zakoniku* imovinski režim bračnih drugova nije više prislne naravi, stoga bračni drugovi međusobne imovinske odnose mogu urediti ugovorom, a zakonski imovinski režim će vrijediti samo ako bračni drugovi ne ugovore drugačiji imovinski režim.⁸

2. SPORAZUMNI RAZVOD BRAKA KOD JAVNOG BILJEŽNIKA

Bračni drugovi u Republici Sloveniji mogu od 15. travnja 2019. jednostavnije i brže razvesti brak kod javnih bilježnika, sukladno odredbi članka 97. *Družinskog zakonika*.⁹ Ako je brak iz bilo kojeg razloga postao neodrživ, svaki od bračnih drugova može zatražiti razvod braka kod suda, a javni bilježnik je nadležan za razvod braka samo i isključivo ako razvod zatraže oba bračna druga sporazumno. Javni bilježnik može na zahtjev bračnih drugova sporazumno razvesti brak ako bračni drugovi:¹⁰

- nemaju zajedničke djece nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb
- sklope sporazum o podjeli zajedničke imovine
- sklope sporazum o tome koji od bračnih drugova će ostati ili postati najmoprimac u stanu u kojem žive
- sklope sporazum o uzdržavanju onoga bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje je nezaposlen.

Ako bračni drugovi kumulativno ispune sve to, javni bilježnik će na zahtjev bračnih drugova sastaviti javnobilježnički akt o sporazumnom razvodu braka. Smatra se da je brak razveden s danom potpisa jav-

nobilježničkog akta o sporazumnom razvodu braka.¹¹ Potpisani javnobilježnički akt o sporazumnom razvodu braka je pravni temelj za upis razvoda braka u maticu vjenčanih. Javni bilježnik je u roku od osam dana od potpisa javnobilježničkog akta dužan javnobilježnički akt o sporazumnom razvodu braka poslati upravnoj jedinici koja će temeljem tog akta upisati razvod braka u maticu vjenčanih.¹²

U svim ostalim slučajevima, prema *Družinskom zakoniku* Republike Slovenije, kao i prema Obiteljskom zakonu¹³ Republike Hrvatske, za razvod braka su nadležni sudovi.

Prema odredbama članka 98. *Družinskog zakonika* brak se može razvesti kod suda podnošenjem tužbe od strane bilo kojeg bračnog druga zbog neodrživosti braka. Prema tome, za razvod braka od strane suda temelj tužbe ne treba biti neodrživost braka za oba bračna druga, dovoljno je da je brak neodrživ za jednog od bračnih drugova i da taj bračni drug zatraži razvod braka.¹⁴ Ako su bračni odnosi toliko trajno poremećeni da brak više nije moguće spasiti, tada brak treba razvesti bez obzira koji od bračnih drugova je odgovoran za uzroke neodrživosti braka.¹⁵ Prema navedenom sud ne utvrđuje krivnju pojedinačnog bračnog druga za neodrživost braka.

Nadalje, prema odredbama članka 96. *Družinskog zakonika*, brak se može razvesti kod suda sporazumno kad bračni drugovi imaju zajedničku djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb, a sud će razvesti brak ako su se bračni drugovi sporazumjeli o brizi, odgoju i uzdržavanju zajedničke djece i njihovom kontaktu s roditeljima te ako predaju sudu sporazum, sastavljen u obliku ovršnog javnobilježničkog akta, o podjeli zajedničke imovine, o tome tko će ostati ili postati najmoprimac u stanu te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje nije zaposlen.¹⁶ Bitno je da sud utvrdi da je sporazum bračnih drugova o razvodu braka dobrovoljan, a razloge za razvod braka bračni drugovi ne moraju navoditi.¹⁷

U Republici Hrvatskoj razvod braka je propisan odredbama Obiteljskog zakona kojim je određeno da se brak može razvesti samo kod suda i to ili tužbom jednog bračnog druga ili sporazumom oba bračna druga.¹⁸ Ograničenje za razvoda braka određeno odredbom Obiteljskog zakona je da muž ne smije podnijeti tužbu za razvod braka za vrijeme trudnoće supruge, odnosno sve dok njihovo dijete ne navrši

6 Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Uradni list RS, br. 69/04 – službeno pročiščeni tekst, 101/07 – odl. US, 90/11. – odl. US, 84/12. – odl. US, 82/15. – odl. US, 15/17. – DZ i 30/18. – ZSVI, prijevod na hrvatski jezik je Zakon o braku i porodičnim odnosima.

7 Podgoršek, Bojan. 2018. *Nekaj značilnosti pogodbe o ureditvi premoženjskopravnih razmerij*. Notarski vestnik. Številka 11., str. 24.

8 Novak, Barbara. 2018. *Premoženjski režim med zakoncema po novem Družinskom zakoniku*. Odvetnik. Številka 85., str. 50.

9 <https://www.notar-z.si/aktualno/izvajanje-druzinskega-zakonika> (pristupljeno 17. lipnja 2019.).

10 Čl. 97. st. 1. Družinskoga zakonika.

11 Čl. 97. st. 2. Družinskoga zakonika.

12 Čl. 97. st. 3. Družinskoga zakonika.

13 Obiteljski zakon, NN br. 103/15.

14 Zupančič, Karel. 1999. *Družinsko pravo*. Uradni list Republike Slovenije. Ljubljana, str. 123.

15 Višje sodišče v Ljubljani. Sodba I Cp 1010/99, ECLI:SI:VSLJ:1999:I.CP.1010.99 [http://www.sodnapraksa.si/?q=id:49909&database\[SOVS\]=SOVS&database\[e\]\[IESP\]=IESP&database\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=49909](http://www.sodnapraksa.si/?q=id:49909&database[SOVS]=SOVS&database[e][IESP]=IESP&database[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=49909) (pristupljeno 19. lipnja 2019.).

16 Čl. 96. st. 1. Družinskoga zakonika.

17 Zupančič, Karel. *Op. cit.* (bilj. 14.), str. 120.

18 Čl. 50.-57. Obiteljski zakon.

godinu dana života. Tim ograničenjem štiti se žena tijekom osjetljivog razdoblja trudnoće i razdoblja nakon poroda do godine dana starosti djeteta, a što u slovenskom obiteljskom pravu nije predviđeno.

Prema Obiteljskom zakonu određene su tri pravne osnove za razvod braka, i to: sporazum bračnih drugova za razvod braka, teško i trajno poremećeni bračni odnosi ili prestanak bračne zajednice unatrag godinu dana.¹⁹ Slovenski *Družinski zakonik* propisuje kao razlog za razvod braka putem tužbe jedino neodrživost braka, što je neodređeni pravni pojam, a zakonik ne propisuje u kojim slučajevima bi se brak smatrao neodrživim, odnosno koji su uzroci neodrživosti braka, stoga sud u svakom pojedinačnom slučaju prema konkretnim životnim okolnostima mora utvrditi neodrživost braka.

S obzirom na to da su uvjeti za sporazumno razvod braka kumulativno propisani *Družinskim zakonikom*, postupak za sporazumno razvod braka u Republici Sloveniji je znatno jednostavniji i brži kako kod suda tako i kod javnog bilježnika, osim okolnosti da prilikom sporazumnog razvoda braka kod suda bračni drugovi suđu moraju predati ovršni javnobilježnički akt o sporazumnoj podjeli zajedničke imovine o tome tko će ostati ili postati najmoprimac u stanu te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje nije zaposlen. Iz toga proizlazi da bračni drugovi prije odlaska na sud moraju kod javnog bilježnika sklopiti ovršni javnobilježnički akt, što podrazumijeva i dodatne troškove.²⁰ U svakom slučaju sklapanje i predaja suđu ovršnog javnobilježničkog akta o navedenim sporazumima bračnih drugova znatno olakšava i ubrzava rad i donošenje odluke od strane suda.

2.1. ZAJEDNIČKA DJECA BRAČNIH DRUGOVA

Javni bilježnik je nadležan za provođenje razvoda braka samo u slučaju kada bračni drugovi zajedno, odnosno sporazumno, zatraže razvod te kada nemaju zajedničke djece nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb. Iz toga proizlazi da kad bračni drugovi žele razvesti brak kod javnog bilježnika mogu to učiniti samo ako nemaju zajedničke maloljetne djece. Prema tome, za sporazumno razvod braka kod javnog bilježnika nema zapreke ako bračni drugovi imaju zajedničku punoljetnu djecu ili neki od bračnih drugova ima svoju djecu koja nisu zajednička, a nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb.

Družinski zakonik je ukinuo institut produžene roditeljske skrbi nad punoljetnom djecom te sadrži samo odredbe o stavljanju pod skrbništvo punoljetne osobe koja nije poslovno sposobna.²¹ Prema navedenom ne može se govoriti o tome da bračni drugovi ne bi mogli sporazumno razvesti brak kod javnog bilježni-

ka zbog toga što imaju zajedničku djecu nad kojom ostvaruju produženu roditeljsku skrb.

Ako postoji sporazum bračnih drugova o razvodu braka, a bračni drugovi imaju zajedničku djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb, tada razvod braka, na temelju sporazuma bračnih drugova, provodi sud. Sud će razvesti brak ako su se bračni drugovi sporazumjeli o brizi, odgoju i uzdržavanju zajedničke djece te njihovom kontaktu s roditeljima i ako predaju sudu sporazum, sastavljen u obliku ovršnog javnobilježničkog akta, o podjeli zajedničke imovine, o tome tko će ostati ili postati najmoprimac u stanu te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje nije zaposlen.

Prije negoli sud razvede brak mora utvrditi je li sporazum bračnih drugova osigurana briga, odgoj i uzdržavanje zajedničke djece te kontakti između roditelja i djece sukladno dobrobiti djece. Sud će odbiti sporazumno razvod braka ako utvrdi da sporazum bračnih drugova nije u skladu s dobrobiti djece.²² Nit vodilja *Družinskog zakonika* je bila načelo zaštite dobrobiti djece, stoga je nadležnost za odlučivanje u obiteljskim stvarima u cijelosti prenesena s centra za socijalnu skrb na sudove, dok je centru za socijalnu skrb ojačana savjetodavna funkcija.²³

Usaporedujući odredbe članaka 96. i 97. *Družinskog zakonika*, što znači usaporedujući sporazumno razvod braka pred sudom i sporazumno razvod braka pred javnim bilježnikom, odredbe su iste, osim pretpostavke o postojanju zajedničke djece nad kojom bračni drugovi ostvaruju roditeljsku skrb.

2.2. SPORAZUM O PODJELI ZAJEDNIČKE IMOVINE

Žele li razvesti brak pred javnim bilježnikom, bračni drugovi su dužni dogovoriti podjelu zajedničke imovine, i to sporazumom o podjeli zajedničke imovine koji mora biti sastavljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta.

U Republici Sloveniji imovinskopopravni režim bračnih drugova ureden je *Družinskim zakonikom*, osim ako bračni drugovi ne sklope Ugovor o uredenju imovinskopopravnih odnosa.²⁴ Zakonski imovinskopopravni režim bračnih drugova u Republici Sloveniji razlikuje zajedničku imovinu bračnih drugova i posebnu imovinu svakog bračnog druga.²⁵ U Republici Hrvatskoj imovina bračnih drugova uredena je Obiteljskim zakonom, ako bračni drugovi nisu svoje imovinske odnose uredili bračnim ugovorom, ali za razliku od slovenskog *Družinskog zakonika*, Obiteljski zakon Republike Hrvatske razlikuje bračnu stečevinu i vlastitu imovinu bračnih drugova.²⁶

Družinski zakonik kao zajedničku imovinu bračnih drugova smatra sva imovinska prava koja su stečena radom ili naplatom za vrijeme trajanja braka, odno-

19 Čl. 51. Obiteljski zakon.

20 Novak, Barbara; Zupančič, Karel. 2004. *Analiza Zakona o zakonski zvezji in družinskih razmerjih*. <http://24kul.si/ekskluzivno-skrivna-analiza-zakona-o-zakonski-zvezji-in-druzinskih-razmerjih> (pristupljeno 10. srpnja 2019.).

21 Jager, Petruša. 2019. *Družinski odvetnik po novem*. Odvetnik. Številka 90., str. 103.

22 Čl. 96. st. 2. *Družinskog zakonika*.

23 Jager, Petruša. *loc. cit.* (bilj. 21.)

24 Čl. 64.-94. *Družinskog zakonika*.

25 <https://www.druzinsko-pravo.si/zakonska-zveza/premenje-razmerje-zakonci> (pristupljeno 20. lipnja 2019.).

26 Čl. 34.-46. *Obiteljskog zakona*.

sno imovina koja potjeće iz te imovine te ona pripada bračnim drugovima zajednički zbog toga što na zajedničkoj imovini nisu određeni dijelovi svakog bračnog druga.²⁷ Bračni drugovi mogu upravljati i raspolažati zajedničkom imovinom samo zajednički i sporazumno. U Republici Hrvatskoj zajednička imovina bračnih drugova postojala je prema Zakonu o braku i porodičnim odnosima iz 1978. godine, pa sve do stupanja na snagu Obiteljskog zakona iz 1998. godine koji je uveo pojam bračne stečevine.²⁸ Bračna stečevina smatra se imovinom koju su bračni drugovi stekli radom u vrijeme trajanja braka ili potječe iz te imovine i ona je suvlasništvo bračnih drugova u jednakim dijelovima.²⁹ Kod zajedničke imovine bračnih drugova dijelovi nisu određeni, već nad tom imovinom bračni drugovi imaju zajedničko vlasništvo, dok su kod bračne stečevine bračni drugovi suvlasnici u jednakim dijelovima, što znači da su dijelovi određeni i svaki bračni drug je suvlasnik u jednoj polovini dijela. Stoga, prema odredbama *Družinskoga zakonika Republike Slovenije*, zajednička imovina bračnih drugova znači ukupnost svih imovinskih prava koja pripadaju bračnim drugovima zajednički, u neodređenim dijelovima.³⁰ Bračni drugovi imaju mogućnost sporazumno urediti drugačiji sadržaj imovinskog režima od onoga koji je određen zakonom, i to putem Ugovora o uređenju imovinskopravnih odnosa.³¹ Javni bilježnici su prema novom *Družinskem zakoniku* nadležni za sklapanje Ugovora o uređenju imovinskopravnih odnosa koji mora biti sastavljen obliku javnobilježničkog akta. Ovim ugovorom bračni drugovi mogu urediti imovinskopravne odnose kako za vrijeme trajanja braka tako i za slučaj razvoda braka. Bračni drugovi ugovorom o uređenju imovinskopravnih odnosa mogu odrediti dijelove u zajedničkoj imovini, odnosno odrediti stjecanje suvlasništva na stvari razmjerno svojim dijelovima u zajedničkoj imovini te odrediti opseg i podjelu zajedničke imovine za slučaj razvoda braka.³² Odredbom članka 96. *Družinskoga zakonika*, koji uređuje sporazumni razvod braka kod suda, određeno je da sporazum o diobi zajedničke imovine mora biti sastavljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta. Oblik ovršnog javnobilježničkog akta potreban je zbog toga što bračni drugovi moraju sporazumom o diobi zajedničke imovine odlučiti i o zajedničkim dugovima prema trećim osobama³³, čak i u slučaju kada nemaju imovine.³⁴

27 Čl. 67. i 68. *Družinskoga zakonika*.

28 Klarić, Petar; Vedriš, Martin; 2008. *Gradiansko pravo*. Narodne novine. Zagreb, str. 261.

29 Čl. 36. *Obiteljskog zakona*.

30 Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Sodba in sklep II Ips 696/2007, ECLI:SI:VSRS:2009:II.IPS.696.2009 [http://www.sodnapraksa.si/?q=696/2007&database\[SOVS\]=S_OVS_&submit=%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=61569](http://www.sodnapraksa.si/?q=696/2007&database[SOVS]=S_OVS_&submit=%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=61569) (Pristupljeno 25. lipnja 2019.).

31 Čl. 85. *Družinskoga zakonika*.

32 Čl. 71. i 75. *Družinskoga zakonika*.

33 Čl. 72. *Družinskoga zakonika*.

34 Končina Peternel, Mateja. 2008. *Pristojnost notarjev po družinskem zakoniku*. Notarski vestnik. Številka 11., str. 17.

2.3. SPORAZUM BRAČNIH DRUGOVA O NAJMU STANA

Bračni drugovi prilikom sklapanja braka sporazumno odlučuju o stanu u kojem će zajedno živjeti i koji će biti dom njima i njihovoj djeci.³⁵ Zakonom nije propisan oblik takvog sporazuma, ali kad žele, sporazum o zajedničkom domu bračni drugovi mogu sklopiti u obliku javnobilježničkog akta. Ako bračni drugovi unajme stan, a samo jedan od njih je najmoprimac, taj bračni drug ne smije bez pismene suglasnosti drugog bračnog druga otkazati najam stana. U suprotnom otkaz ugovora o najmu stana nema pravne učinke.³⁶

Ako se bračni drugovi žele sporazumno razvesti, kod javnog bilježnika moraju sklopiti sporazum o tome koji od bračnih drugova će ostati ili postati najmoprimac u stanu u kojem žive. Odredbom članka 96. *Družinskog zakonika* propisano je da sporazum o tome koji od bračnih drugova će ostati ili postati najmoprimac u stanu u kojem žive, mora biti sastavljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta.³⁷

2.4. SPORAZUM O UZDRŽAVANJU BRAČNOG DRUGA

Prilikom sporazumnog razvoda braka bračni drugovi moraju sklopiti sporazum o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krivnje je nezaposlen. Takav sporazum su bračni drugovi dužni sklopiti kada žele da se provede sporazumni razvod braka kod javnog bilježnika ili suda i mora biti sklopljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta.

Odredbama članka 101. *Družinskoga zakonika* propisano je da bračni drugovi sporazum o uzdržavanju bračnog druga za slučaj razvoda braka mogu sklopiti u trenutku sklapanja braka, za vrijeme trajanja braka ili prilikom razvoda braka, te da sporazum o uzdržavanju bračnog druga mora biti sklopljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta. Temeljem odredbe članka 86. *Družinskoga zakonika* bračni drugovi mogu također ugovoriti o uređenju imovinskopravnih odnosa ugovorito medusobno uzdržavanje i uzdržavanje bračnog druga za slučaj razvoda braka.³⁸

Sporazumom se bračni drugovi mogu odreći prava na uzdržavanje ili se sporazumjeti da će uzdržavanje trajati samo određeno vrijeme nakon razvoda braka.³⁹ U obliku ovršnoga javnobilježničkog akta bračni drugovi mogu također urediti povećanje i smanjenje visine naknade uzdržavanja te prestanak prava na uzdržavanje.⁴⁰ U svakom slučaju, zakon određuje da bračni drugovi sporazumom ne smiju ugroziti dobrobit odnosno uzdržavanje djece, osobito ako se brač-

35 Čl. 59. *Družinskoga zakonika*.

36 Podgoršek, Bojan. *Op. cit.* (bilj. 7.), str. 25.

37 <https://e-uprava.gov.si/podrocja/druzina-otroci-zakonska-zveza/zakonska-zveza/razmerij-med-zakoncema.html> (Pristupljeno 22. lipnja 2019.).

38 Podgoršek, Bojan. 2017. *Pogodba o ureditvi premoženjsopravnih razmerij med zakoncema*, Notarski vestnik. Številka 10., str. 24.

39 Čl. 102. *Družinskoga zakonika*.

40 Čl. 106. *Družinskoga zakonika*.

ni drugovi sporazumom odriču prava na međusobno uzdržavanje.⁴¹ Bitno je da javni bilježnik prilikom sastavljanja ovršnoga javnobilježničkog akta postupa nepristrano te da uzima u obzir jednakopravnost bračnih drugova da ne bi prevlast jednog bračnog druga dovela do socijalne ugroženosti drugoga bračnog druga ili djece.⁴²

Osnovo načelo novog *Družinskog zakonika* je dobrobit djeteta, koje je propisano odredbama članka 7. *Družinskoga zakonika*.⁴³ Odredbama članka 7. stavnika 4. *Družinskoga zakonika* propisano je da su državna tijela, javne službe, nositelji javnih ovlasti, tijela lokalnih vlasti te druge fizičke i pravne osobe dužne brinuti o dobrobiti, odnosno najboljem interesu djece prilikom poduzimanja bilo kojih radnji i postupaka vezanih uz djecu. Prema tome, i javni bilježnik je dužan paziti na dobrobit djece prilikom sklapanja javnobilježničkog akta. Ako bi javni bilježnik utvrdio da je sporazumom bračnih drugova ugrožena dobrobit ili uzdržavanje djeteta, tada bi trebao odbiti sklapanje takvog javnobilježničkog akta.⁴⁴ Postavlja se pitanje može li javni bilježnik odbiti sklapanje javnobilježničkog akta zbog tog razloga s obzirom na to da javni bilježnik, prema odredbama članka 6. *Zakona o notariatu*,⁴⁵ može odbiti javnobilježničku uslugu samo iz zakonom određenih razloga.⁴⁶ Javnom bilježniku je temeljem odredaba članka 23. *Zakona o notariatu* zabranjeno da obavlja radnje, odnosno pravne poslove koji su zakonom zabranjeni, ili za koje sumnja da ih stranke sklapaju prividno, ili zbog toga kako bi zaobišle zakonske obvezе, ili kako bi protupravno oštetile treće osobe.⁴⁷

Nadalje, prema odredbama članka 96. *Družinakoga zakonika* sporazumni razvod braka bračnih drugova, koji imaju zajedničku djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb, provodi nadležan sud. Kako bi sud mogao razvesti brak temeljem sporazuma bračnih drugova, bračni drugovi su dužni u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta sklopiti i sudu dostaviti sporazum o podjeli zajedničke imovine o tome koji od bračnih drugova ostaje ili postaje najmoprimac stana i u uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život, a bez svoje krvnje je nezaposlen. Istodobno, bračni drugovi dužni su sklopiti i dostaviti sudu sporazum o brizi, odgoju i uzdržavanju zajedničke djece te njihovu kontaktu s roditeljima, ali taj sporazum ne smije biti u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta.⁴⁸

To zbog toga što sud prije negoli razvede brak mora utvrditi jesu li sporazumom bračnih drugova osigurani briga, odgoj i uzdržavanje zajedničke djece te kontakti između djece i roditelja sukladno dobrobiti, od-

41 Čl. 101. st. 2 Družinskoga zakonika.

42 Končina Peternel, Mateja. *Op. cit.* (bilj. 34.), str. 14.

43 Jager, Petruša. 2018. *Vloga odvetnika u družinskim postopkih*. Odvetnik. Številka 86., str. 31.

44 Končina Peternel, Mateja. *Op. cit.* (bilj. 34.), str. 14.

45 Zakon o notariatu, Uradni list RS, br. 2/07., 33/07. - ZSReg-B, 45/08 i 91/13.

46 Podgoršek, Bojan. 2009. *Notarski zapis v družinskih zadevah*. Pravni letopis 2009, Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, str. 172.

47 *Ibid.*, str. 167.

48 Končina Peternel, Mateja. *Op. cit.* (bilj. 34.), str. 18.

nosno u najboljem interesu djece. Ako sud utvrdi da sporazum bračnih drugova nije u najboljem interesu djece, sud će sporazumni razvod braka odbiti, osim ako stranke ne promjene sporazum tako da bude u najboljem interesu djece. U tom slučaju bi se sudska odluka, kojom bi sud razveo brak u svojoj izreci o brizi, odgoju i uzdržavanju djece, razlikovala od ovršnoga javnobilježničkog akta, to jest sporazuma o brizi, odgoju i uzdržavanju koji su bračni drugovi skloplili prije, te bi time imali dvije različite ovršne isprave o istoj pravnoj stvari.⁴⁹ Navedena situacija može se sprječiti tako da sud u izreci sudske odluke navede kako je sporazumom koji je unesen u izreku odluke o razvodu braka nadomješten prijašnji sporazum bračnih drugova koji je bio sklopljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta.⁵⁰ Slijedom toga pravomoćna sudska odluka imala bi snagu ovršne isprave, dok javnobilježnički akt u tom dijelu ne bi bio ovršan.

Temeljem članka 42. *Zakona o notariatu*⁵¹ javni bilježnik će, radi lakšeg postupanja suda i zaštite dobrobiti djece, bračne drugove upozoriti da sporazum bračnih drugova o međusobnom uzdržavanju, o odricanju prava na uzdržavanje bračnog druga te povećanju i smanjenju naknade za uzdržavanje bračnog druga, ne smije ugroziti dobrobit djece. Javni bilježnik će također upozoriti bračne drugove da prema odredbama članka 86. *Družinskoga zakonika* sporazum bračnih drugova o brizi, odgoju i uzdržavanju djece te o kontaktu roditelja s djecom, ne smije biti u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta. Odnosno, javni bilježnik može bračne drugove poučiti da u javnobilježnički akt mogu navesti kako će sporazum odnosno javnobilježnički akt biti ovršan samo u dijelu koji se odnosi na međusobne obveze bračnih drugova vezanih uz podjelu zajedničke imovine, najma stana i međusobnog uzdržavanja, dok odredbe sporazuma vezane uz obvezu odgoja i uzdržavanja djece te kontakta s djecom neće biti ovršne.⁵²

U svakom slučaju radi zaštite dobrobiti djece prema novom *Družinskem zakoniku* o brizi, odgoju i uzdržavanju djece, a i o ostalim pravima djece, odlučuje nadležan sud na kojeg su prenesene nadležnosti u obiteljskim stvarima s centra za socijalnu skrb.⁵³

Javni bilježnici su također nadležni sastavljati spora-

49 *Ibid.*

50 Podgoršek, Bojan. *Loc. cit.* (bilj. 46.).

51 Čl. 42. Zakona o notariatu. Javni bilježnik je dužan prije sastavljanje javnobilježničke isprave na razumljiv način strankama objasniti sadržaj i pravne posljedice namjeđivanoga pravnog posla ili izjave volje te ih izričito upozoriti na poznate i uobičajene rizike vezane uz sklapanje takvog pravnog posla ili izjave. Javni bilježnik je dužan stranke upozoriti na druge moguće okolnosti vezane uz sklapanje pravnog posala, i to ako su mu poznate takve okolnosti, osim podataka koje je dužan sukladno članku 25. Zakona o notariatu čuvati kao tajnu. Dužan je stranke odvraćati od nejasnih, nerazumljivih i dvomislenih izjava te ih izričito upozoriti na moguće pravne posljedice takvih izjava. Ako stranke inzistiraju na davanju takvih izjava, javni bilježnik ih mora unijeti u javnobilježničku ispravu ali uz navođenje upozorenja koje je dao strankama.

52 Podgoršek, Bojan. *Loc. cit.* (bilj. 46.).

53 Jager, Petruša. *Loc. cit.* (bilj. 21.).

zume o uzdržavanju u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta, ako roditelji uzdržavaju punoljetnu djecu⁵⁴ ili ako punoljetna djeca uzdržavaju svoje roditelje⁵⁵, kao i sporazume između korisnika i obveznika uzdržavanja o povećanju ili smanjenju visine naknade uzdržavanja koje su roditelji dužni izvršavati prema punoljetnom djetetu, odnosno koje je punoljetno dijete dužno izvršavati prema roditeljima⁵⁶.

2.5. JAVNOBILJEŽNIČKI AKT

Novi *Družinski zakonik* znatno proširuje nadležnost javnih bilježnika te je tako u velikom broju odredaba *Družinskog zakonika* predviđeno sudjelovanje javnih bilježnika. Sporazumni razvod braka pred javnim bilježnikom mora biti sastavljen u obliku javnobilježničkog akta, a javni bilježnik je dužan u roku od osam dana od potpisa akta dostaviti ga upravnoj jedinici, koja će razvod braka upisati u maticu vjenčanih.

Osim sporazumnog razvoda braka, u obliku javnobilježničkog akta moraju biti sastavljeni ugovori vezani uz imovinska prava i obveze bračnih drugova, ugovor u uređenju imovinskopravnih odnosa, dogovor o vraćanju drugih darova između bračnih drugova prilikom razvoda, osobito onih darova koji nisu razmjerni s imovinskim prilikama darovatelja.

U slučaju sporazumnog razvoda braka, oblik ovršnog javnobilježničkog akta propisan je za sastavljanje sporazuma o podjeli zajedničke imovine, sporazuma o tome koji od bračnih drugova ostaje ili postaje najmoprimac stana i sporazuma o uzdržavanju bračnog druga te o povećanju ili smanjenju visine iznosa uzdržavanja bračnog druga. U obliku ovršnoga javnobilježničkog akta također mora biti sastavljen i sporazum o uzdržavanju ako roditelji uzdržavaju punoljetnu djecu, odnosno sporazum ako punoljetno dijete uzdržava roditelje, kao i sporazum o povećanju ili smanjenju tako određene visine naknade uzdržavanja.

2.5.1. OBLIK JAVNOBILJEŽNIČKOG AKTA

Prema odredbama Zakona o notariatu javnobilježnička isprava može biti u fizičkom ili elektroničkom obliku.⁵⁷ Javnobilježničke isprave u fizičkom obliku, odnosno ispisane na papiru, smiju biti pisane ručno samo s trajnom tintom ili pisane strojno, odnosno mehaničkim sredstvom pisanja koji omogućuje trajni zapis.

Prazna mjesta u tekstu moraju biti ispunjena crtama, a moraju se naznačiti oznaka i broj upisnika te redni brojevi stranica. Iznosi, datumi i druge brojčane označke, osim brojeva zemljišnoknjizičnih uložaka, čestica, brojeva službenih listova i članaka zakona ili drugih propisa, moraju se ispisati i slovima. U javnobilježničkoj ispravi ne smiju biti riječi ili znakovi iznad teksta isprave, između redaka ili uz rub teksta. U suprotnom će se takve riječi ili znakovi smatrati nepostojećima. U tekstu isprave ništa ne smije biti brisano, a precrtni tekst mora ostati čitljiv.

54 Čl. 192. Družinskog zakonika.

55 Čl. 193. Družinskog zakonika.

56 Čl. 197. Družinskog zakonika.

57 Čl. 30.-38. Zakona o notariatu.

Ako se javnobilježnička isprava sastoji od više araka, arci moraju biti prošiveni jamstvenikom, a oba kraja jamstvenika na posljednjoj stranici pričvršćeni vorskom ili stavljanjem naljepnice te otiskom žiga. Svaku stranicu isprave parafiraju sudionici i javni bilježnik, a na kraju isprave javnobilježničku ispravu potpisuju svi sudionici i javni bilježnik koji mora otisnuti svoj pečat ili žig. O posljedicama nepoštivanja odredaba o formi javnobilježničke isprave te o vjerodostojnosti takve isprave odlučuje sud. Isprava ex lege neće imati snagu javne isprave, ako nije potpisana i nije otisnut pečat od strane javnog bilježnika.

2.5.2. SADRŽAJ JAVNOBILJEŽNIČKOG AKTA

Sadržaj i forma javnobilježničkog akta, prema odredbama Zakona o notariatu, u većoj mjeri jednak je kao i sadržaj i forma javnobilježničkog akta prema odredbama Zakona o javnom bilježništvu⁵⁸ Republike Hrvatske. Da bi isprava u Republici Sloveniji imala snagu javnobilježničkog akta, temeljem odredaba Zakona o notariatu isprava mora sadržavati⁵⁹:

- prezime i ime javnog bilježnika, svojstvo da u sastavljanju akta sudjeluje kao javni bilježnik te njegovo sjedište
- prezime i ime, podaci o rođenju, prebivalište sudionika pravnog posla, njihovih punomoćnika, svjedoka akta i tumača, a ako u pravnome poslu sudjeluju pravne osobe tada tvrtka i sjedište, ime i prezime predstavnika ili punomoćnika
- naznaku načina na koji je utvrđena istovjetnost naprijed navedenih osoba
- sadržaj pravnog posla te naznaka punomoći ili priloga
- napomenu da je javni bilježnik sudionicima javnobilježnički akt pročitao i da su sudionici javnobilježnički akt odobrili
- datum, sat i mjesto sastavljanja javnobilježničkog akta
- potpis naprijed navedenih osoba te pečat i potpis javnog bilježnika koji je sastavio javnobilježnički akt.

Javni bilježnik je, prema odredbama *Zakona o notariatu*, dužan prije sastavljanje javnobilježničke isprave na razumljiv način strankama objasniti sadržaj i pravne posljedice namjeravanoga pravnog posla te ih izričito upozoriti na poznate i ubičajene rizike vezane uz sklapanje takvog pravnog posla.⁶⁰ Javni bilježnik je dužan stranke upozoriti na druge moguće okolnosti vezane uz sklapanje pravnog posala, i to ako su mu poznate takve okolnosti, osim podataka koje je dužan temeljem *Zakona o notariatu* čuvati kao tajnu.

Istodobno, javni bilježnik je dužan stranke odvraćati od nejasnih, nerazumljivih i dvosmislenih izjava te ih

58 Zakon o javnom bilježništvu, NN br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.

59 Čl. 43. Zakona o notariatu.

60 Čl. 42. Zakona o notariatu.

izričito upozoriti na moguće pravne posljedice takvih izjava, a ako stranke izričito inzistiraju na davanju takvih izjava, javni bilježnik ih mora unijeti u javnobilježničku ispravu, ali uz navođenje upozorenja koje je dao strankama, a sve sa svrhom smanjenja mogućnosti nastanka sporova, odnosno ako i do spora dode lakšeg rješavanja spora.

2.5.3. OVRŠNOST JAVNOBILJEŽNIČKOG AKTA

Ovršnost javnobilježničkog akta je u Republici Sloveniji uređeno odredbama Zakona o notariatu i odredbama Zakona o izvršbi in zavarovanju⁶¹. Odredbe članka 4. Zakona o notariatu propisuju da je javnobilježnički akt ovršan ako sadrži obvezu za koju je dopuštena nagodba, a obveznik se usuglasio s neposrednom ovrhom i potraživanje je dospjelo.⁶² Odredbe članka 20.a Zakona o izvršbi in zavarovanju propisuju da je javnobilježnički akt ovršan, ako se dužnik u tom aktu usuglasio s neposrednom ovrhom i ako je potraživanje koji proizlazi iz javnobilježničkog akta dospjelo. Kako bi javnobilježnički akt bio podoban za ovru mora sadržavati odredbe o dužnikovoj obvezi, odnosno predmetu, vrsti, opsegu i vremenu ispunjenja obveze, također je bitno da sadrži i odredbu o dospjelosti.⁶³ Kada je pravni posao sklopljen u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta, a dužnik ne ispuni dospjelu obvezu za koju je ugovorena neposredna ovršnost, vjerovnik može tražiti ispunjenje dužnikove obveze putem neposrednoga ovršnog postupka.⁶⁴

Ovršnost javnobilježničkog akta u Republici Hrvatskoj je također propisana odredbama Zakona o javnom bilježništvu i odredbama Ovršnog zakona⁶⁵ koji sadržajno odgovara slovenskoj formulaciji ovršnosti javnobilježničkog akta. Prema odredbi članka 54. Zakona o javnom bilježništvu, javnobilježnički akt je ovršan kad je aktom odredena obveza na činidbu o kojoj se stranke mogu nagoditi i kad akt sadrži izjavu obveznika da se može provesti neposredna prisilna ovrh radi ostvarenja dužne činidbe temeljem toga ovršnoga javnobilježničkog akta, ali tek nakon što dospije obveza. Ovršnim zakonom je ovršnost javnobilježničkog akta propisana odredbama članaka 23. u svezi s člankom 28.: „Javnobilježnička isprava ovršna je ako je postala ovršna po posebnim pravilima koja uređuju ovršnost takve isprave. Na temelju javnobilježničke isprave koja je postala ovršna u jednom dijelu ovraha se može odrediti samo u odnosu na taj dio.“

61 Zakon o izvršbi in zavarovanju, Uradni list RS, br. 3/07., 93/07., 37/08-ZST-1, 45/08-TArbit, 28/09., 51/10., 26/11., 17/13-odl.US, 45/14-odl.US, 53/14., 58/14-odl.US, 54/15., 76/15-odl.US i 11/18., prijevod na hrvatski jezik je Ovršni zakon.

62 Podgoršek, Bojan. *Op. cit.* (bilj. 46.), str. 168.

63 *Ibid.*

64 <https://www.notar-z.si/notar> (Pristupljeno 15. lipnja 2019.).

65 Ovršni zakon, NN br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17.

3. UGOVOR O UREĐENJU IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA

Nova nadležnost javnih bilježnika Republike Slovenije prema *Družinskom zakoniku* je i sklapanje ugovora o uređenju imovinskopravnih odnosa bračnih drugova u obliku javnobilježničkog akta, koji spada u *non-migrantne* ugovore, a ureden je odredbama članaka 85. - 94. *Družinskog zakonika*, što znači da se radi o ugovoru iz obiteljskog prava.

Novi naziv pravnog instituta koji donosi Družinski zakonik, i to Ugovor o uređenju imovinskopravnih odnosa, nameće pitanje o tome radi li se o klasičnom bračnom ugovoru ili ne i koja je svrha tako širokoga i općenitog pojma. Pojam „ugovor o uređenju imovinskopravnih odnosa“ preopćenit je s obzirom na to da bračni drugovi mogu uredavati imovinske odnose i s drugim ugovorima, koji po svom sadržaju nisu bračni ugovori već klasični ugovori obveznog prava.⁶⁶ Takođe naziv ugovora je predugačak te može u praksi dovesti do nesporazuma o tome radi li se o bračnom ugovoru kojim se uredaju imovinski odnosi bračnih drugova ili o sporazumu o podjeli zajedničke imovine koji mora biti u obliku ovršnoga javnobilježničkog akta, a koji sporazum bračni drugovi sklapaju prilikom sporazumnog razvoda braka. Zakonodavac je takav naziv najvjerojatnije odabrao zbog toga što zakonskim odredbama nije odredio sadržaj ugovora o uređenju imovinskopravnih odnosa, pa samim time bračni drugovi imaju slobodu odlučivanja koje međusobne odnose će urediti takvim ugovorom.

Prema odredbama prijašnjeg *Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerijih* bračni drugovi su međusobno mogli sklapati sve pravne poslove koje su mogli sklapati s drugim osobama, pa i bračne ugovore (*pacta nuptialia*).⁶⁷ Sadržaj bračnog ugovora je morao odgovarati zakonskom imovinskom režimu, što znači da bračni drugovi nisu imali slobodu ugovaranja jer su zakonske odredbe bile prisilne naredi. Bračni drugovi ugovorom nisu mogli odrediti da imovina stečena radom za vrijeme trajanja braka nije zajednička imovina.⁶⁸ Pravni poslovi između bračnih drugova morali su biti sklopljeni u obliku javnobilježničkog akta, ali bračni drugovi nisu mogli ugovoriti imovinski režim koji bi bio drugačiji od zakonskog, kao što mogu prema odredbama novog *Družinskog zakonika*, i to ugovorom o uređenju imovinskopravnih odnosa.

Novim *Družinskim zakonikom* nije određen sadržaj ugovora, pa bračni drugovi ugovorom mogu slobodno urediti sve međusobne odnose. Jedino ograničenje je da odredbe ugovora ne smiju biti u suprotnosti sa zakonskim odredbama o zaštiti stana koji je u zajedničkom vlasništvu bračnih drugova i u kojem staju bračni drugovi zajedno s djecom⁶⁹ te, naravno,

66 Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2018. *Pogodba o ureditvi premoženjskopravnih razmerij med zakoncema*. Pravni letopis 2018. Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti u Ljubljani. str. 122.

67 Zupančič, Karel. *Op. cit.* (bilj. 14.), str. 113.

68 *Ibid.*

69 Čl. 59. i čl. 70. st. 3. Družinskoga zakonika.

odredbe ugovora ne smiju biti ugovorene na štetu trećih osoba.⁷⁰

U Republici Hrvatskoj je odredbama Obiteljskog zakona propisano da se u svrhu uređenja imovinsko-pravnih odnosa bračnih drugova može sklopiti ugovor između bračnih drugova koji mora biti u pisanim oblicima i potpisima bračnih drugova mora ovjeriti javni bilježnik.⁷¹ Nema zapreke da bračni drugovi sklope ugovor kojim će urediti svoje imovinsko-pravne odnose u obliku javnobilježničkog akta, ali oblik javnobilježničkog akta, prema Obiteljskom zakonu, nije uvjet za valjanost takvog ugovora, za razliku od slovenskoga obiteljskog prava kojim je kao uvjet za valjanost ugovora o uređenju imovinsko-pravnih odnosa propisan oblik javnobilježničkog akta.

Oblik javnobilježničkog akta prema Obiteljskom zakonu Republike Hrvatske određen je samo kada skrbnik, uz prethodno odobrenje centra za socijalnu skrb, sklapa bračni ugovor u ime bračnog druga koji je lišen poslovne sposobnosti za sklanjanje izvanrednih imovinsko-pravnih poslova.⁷² Jedino ograničenje koje je propisano Obiteljskim zakonom prilikom sklanjanja bračnih ugovora je da bračni drugovi ne smiju ugovoriti primjenu stranog prava za uređenje imovinsko-pravnih odnosa.⁷³

Bračni drugovi u Republici Hrvatskoj mogu sklopiti ugovor kojim će urediti svoje imovinsko-pravne odnose kako na postojećoj tako i na budućoj imovini, što odgovara i slovenskom pravnom uređenju. Prema tomu, kako u Republici Hrvatskoj tako i u Republici Sloveniji, nema zapreke da *nupti* sklope ugovor prije braka koji ugovor će biti sklopljen pod odgodnim uvjetom jer će imati pravne učinke samo kad bračni drugovi sklope brak. Stoga bračni drugovi mogu prije braka ili tijekom trajanja braka sklopiti bračni ugovor kojim će urediti svoje imovinsko-pravne odnose drukčije od zakonskoga imovinskog režima, čime se očituje načelo autonomne volje bračnih drugova.⁷⁴

3.1. DEFINICIJA UGOVORA O UREĐENJU IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA

Ugovor o uređenju imovinsko-pravnih odnosa je ugovor kojim bračni drugovi ugovaraju sadržaj njihovoga imovinskog režima koji se razlikuje od zakonskoga imovinskog režima te druge imovinske odnose za vrijeme trajanja braka ili za slučaj razvoda.⁷⁵ Ugovor mogu sklopiti bračni drugovi za vrijeme trajanja braka kao i budući bračni drugovi prije sklanjanja braka. Za bračne drugove ugovoreni imovinski režim se primjenjuje od dana sklanjanja ugovora, ako ne ugovore drugi datum početka primjene. Ako Ugovor o uređenju imovinsko-pravnih odnosa sklope budući bračni drugovi, tada se ugovor počinje primjenjivati od trenutka sklanjanja braka ili s datumom nakon

sklanjanja braka koji odrede budući bračni drugovi u samom ugovoru. Ugovor je pobojan ako budući bračni drugovi prije sklanjanja ugovora jedan drugog ne upoznaju sa svojim stvarnim imovinskim stanjem.

3.2. OBLIK UGOVORA O UREĐENJU IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA

Odredbom članka 64. *Družinski zakonik* propisuje da svi ugovori s kojima bračni drugovi međusobno uređuju imovinska prava i obveze, moraju biti sastavljeni u obliku javnobilježničkog akta. Oblik javnobilježničkog akta nije potreban samo za ugovore vezane uz uobičajene manje darove koji su razmerni imovinskom stanju darovatelja, osim ako zakonom nije drugačije propisano. Prema tomu, bračni drugovi svaki međusobni imovinski pravni posao moraju sklopiti u obliku javnobilježničkog akta, pa tako i na primjer darovni ili kupoprodajni ugovor.

Zakon o notariatu, između ostalog, izričito propisuje oblik javnobilježničkog akta za sastavljanje ugovora kojim se uredaju imovinski odnosi između bračnih drugova i između izvanbračnih drugova.⁷⁶

Odredbama *Družinskoga zakonika* o sklanjanju ugovora o uređenju imovinsko-pravnih odnosa za valjanost tog ugovora nije izričito propisan oblik javnobilježničkog akta, ali primjenom načela logičnoga pravnog zaključivanja *a minore ad maius* iz odredaba članka 64. *Družinskoga zakonika* i članka 47. *Zakona o notariatu* proizlazi da, ako je potreban oblik javnobilježničkog akta za valjanost bilo kojeg jednostavnoga imovinskoga pravnog posla među bračnim drugovima, tada je oblik javnobilježničkog akta potreban i za ugovor o uređenju imovinsko-pravnih odnosa koji je zahtjevan i složen.⁷⁷

Nadležnost javnih bilježnika za sklanjanje ugovora o uređenju imovinsko-pravnih odnosa i potreban oblik javnobilježničkog akta za valjanost ugovora posredno je vidljiva iz daljnjih odredaba *Družinskoga zakonika*, i to iz člana 88. - 94.

3.3. SADRŽAJ UGOVORA O UREĐENJU IMOVINSKO-PRAVNIH ODNOSA

Sadržaj svakog pojedinačnog ugovora o uređenju imovinsko-pravnih odnosa određivat će se prema konkretnim životnim potrebama bračnih drugova i usklađeno njihovoj volji.

Ugovor o uređenju imovinsko-pravnih odnosa može sadržavati sporazum bračnih drugova o:

- sadržaju imovinskog režima koji se razlikuje od zakonskoga imovinskog režima⁷⁸, odnosno promjeni imovinskog režima
- drugim imovinskim odnosima tijekom trajanja braka kao i za slučaj razvoda braka
- drugačijem načinu upravljanja ili raspolaganja zajedničkom imovinom⁷⁹

76 Čl. 47. *Zakon o notariatu*.

77 Žnidaršić Skubic, Viktorija. *Op. cit.* str. 124.

78 Čl. 85. *Družinskoga zakonika*.

79 Čl. 70. *Družinskoga zakonika*.

- opseg i podjeli zajedničke imovine tijekom trajanja braka i za slučaj razvoda braka⁸⁰
- medusobnom uzdržavanju i uzdržavanju za slučaj razvoda braka⁸¹.

Tako bračni drugovi ugovorom o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa mogu u potpunosti ukinuti zakonski imovinski režim, odrediti da sve što bračni drug stekne tijekom trajanja braka bude njegova posebna imovina ili da posebna imovina postane zajedničkom imovinom bračnih drugova, odnosno da će biti suvlasnici ili isključivi vlasnici pojedinih stvari koje steknu u braku.⁸²

Prilikom sklapanja Ugovora o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa bračni drugovi imaju autonomiju u okviru zakonom određenih prava i obveza bračnih drugova te odredbama o njihovim imovinskim odnosima. Stoga će ugovor o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa u pravilu biti mješavina različitih ugovora, na koji će se uz *Družinski zakonik* i *Zakon o notariatu* primjenjivati i opća pravila obveznog prava. Prilikom sklapanja ugovora bračni drugovi svakako moraju imati na umu zakonska ograničenja (*ius cogens*), odnosno da odredbe ugovora ne smiju biti u suprotnosti sa zakonskim odredbama o zaštiti stana koji je u zajedničkom vlasništvu bračnih drugova i u kojem stanuju bračni drugovi zajedno s djecom te da u tom ugovoru ne mogu raspoložiti imovinom za slučaj smrti.⁸³

Budući da u Republici Hrvatskoj Obiteljskim zakonom nije propisan poseban ugovor o uredjenju imovinskih odnosa bračnih drugova, sadržaj ugovora koji bračni drugovi mogu medusobno ugovarati nije određen. Stoga ugovor kojim bračni drugovi uredaju medusobne imovinske odnose može sadržavati sve odredbe koje nisu protivne Ustavu⁸⁴, prisilnim propisima i moralu društva. Bračni drugovi ugovorom mogu sklopiti sporazum o određivanju različitih udjela u bračnoj stečevini, o određivanju prihoda kao vlastite imovine, sporazum o upravi ili raspolaaganju imovinom, razvrsgnuću bračne stečevine, odricanju prava zahtijevati diobu bračne stečevine na određeno vrijeme ili sporazum o načinu razvrsgnuća bračne stečevine tako da odredene stvari udu u dio imovine jednoga bračnog druga i drugo.⁸⁵ Slijedom toga ugovori između bračnih drugova kojim se uredaju medusobni imovinski odnosi mogu sadržavati jednakе odredbe u Republici Hrvatskoj kao i u Republici Sloveniji, uzimajući u obzir zakonska ograničenja i razlike u zakonskom imovinskom režimu, odnosno razlike u pojmu bračne stečevine i zajedničke imovine bračnih drugova.

3.4. OBVEZE JAVNOG BILJEŽNIKA

Javni bilježnik će na zahtjev bračnih drugova sastaviti ugovor o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa u

obliku javnobilježničkog akta koji je temeljem članka 88. *Družinskoga zakonika* javni bilježnik dužan čuvati sukladno propisima o javnom bilježništvu.

Javni bilježnik je prema odredbama *Družinskoga zakonika*, prije sklapanja Ugovora o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa, dužan bračne drugove upoznati sa zakonskim imovinskim režimom, poučiti ih o imovinskim pravima i obvezama i nepristrano ih savjetovati.⁸⁶ Istodobno, javni bilježnik mora se uvjeriti da su bračni drugovi u cijelosti razumjeli značenje i pravne posljedice sadržaja ugovora koji žele sklopiti te da sadržaj ugovora nije u suprotnosti s Ustavom⁸⁷, prisilnim propisima ili moralnim načelima.

Prije sklapanja ugovora javni bilježnik je dužan upozoriti bračne drugove da će ugovor biti pobojan, ako jedan drugoga prije sklapanja ugovora ne upoznaju sa svojim imovinskim stanjem. Nadalje, javni bilježnik mora paziti da odredbe ugovora budu jasne jer *Družinski zakonik* propisuje da, ako su odredbe ugovora o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa nejasne i nije moguće utvrditi sadržaj imovinskog režima koji su bračni drugovi htjeli dogоворити, tada vrijedi zakonski imovinski režim.⁸⁸

Javni bilježnik je dužan bračne drugove odvraćati od nejasnih, nerazumljivih ili dvosmislenih odredaba ugovora te ih izričito upozoriti na pravne posljedice takvih odredaba. Ako bračni drugovi inzistiraju da ugovor sadržava nejasne odredbe, tada javni bilježnik mora izričito u javnobilježnički akt unijeti odredbu da je bračne drugove upozorio na pravne posljedice nejasnih odredaba.

Obveza javnog bilježnika je upoznati bračne drugove s Registrom ugovora o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa i podacima koji se upisuju u Registar te ih poučiti da se ugovor o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa mora upisati u taj Registar i o pravnim posljedicama takvog upisa.

Prilikom sklapanja ugovora o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa najbitnija obveza javnog bilježnika je da ugovor bračnim drugovima objasni te da ih nepristrano savjetuje, kako bi jasno i nedvosmisленo uredili medusobne imovinsko-pravne odnose, odnosno kako bi prije sklapanja ugovora bili upoznati s cjelokupnim imovinskim stanjem drugoga bračnog druga te da bi bili poučeni o zakonskom imovinskom režimu, odnosno o njihovim zakonskim pravima i obvezama. Sudjelovanjem javnog bilježnika kod sklapanja ugovora smanjuje se mogućnost nastanka sporova i osigurava se sigurnost u pravnom prometu, naročito radi toga što će javni bilježnik prijaviti ugovor o uredjenju imovinsko-pravnih odnosa u Registar te će se treće zainteresirane osobe moći upoznati s činjenicom poстоjanja ugovora kojim su bračni drugovi drugačije uredili medusobne imovinske odnose.

⁸⁰ Čl. 71. Družinskoga zakonika.

⁸¹ Čl. 86. Družinskoga zakonika.

⁸² Končina Peterel, Mateja. *Op. cit.* str. 12.

⁸³ Žnidaršić Skubic, Viktorija. *Op.cit.* (bilj. 66.), str. 124.

⁸⁴ Ustav Republike Hrvatske, NN br. 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.

⁸⁵ Alinčić, Mira; Hrabar, Dubravka. *Op. cit.* (bilj. 74), str. 516.

⁸⁶ Čl. 87. Družinskoga zakonika.

⁸⁷ Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS, br. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 i 75/16 – UZ70a.

⁸⁸ Čl. 89. Družinskoga zakonika.

3.5. REGISTAR

Registar ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa je elektronički vodena zbirka podataka koji vodi *Notarska zbornica Slovenije*⁸⁹.

Ugovor o uređenju imovinskoopravnih odnosa mora se upisati u Registrar jer u protivnom nema pravne učinke prema trećim osobama, već se smatra da između bračnih drugova vrijedi zakonski imovinski režim.⁹⁰ Javni bilježnik koji je sastavio ugovor ili izmijene ugovora dužan je poslati zahtjev *Notarskoj zbornici Slovenije* da upiše ugovor u Registrar ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa. Rok za slanje zahtjeva za upis u Registrar je osam dana od kada je javni bilježnik zaprimio izvadak iz matice vjenčanih iz kojeg je vidljivo da je brak sklopljen, odnosno rok od osam dana od dana sklapanja ili promjene ugovora, ako je ugovor sklopljen ili promijenjen za vrijeme trajanja braka.

Javni bilježnik dužan je upoznati bračne drugove s Registratom, obvezom upisa ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa u Registrar i podacima koji se upisuju te ih poučiti o pravnim posljedicama takvog upisa.

Javno objavljeni podaci koji su upisani u Registrar su:⁹¹

- postojanje ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa
- ime i adresa bračnih drugova
- ime i sjedište javnog bilježnika koji čuva ugovor
- datum upisa u Registrar, datum sklapanja, početka primjene ili prestanka ugovora.

Sadržaj ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa nije javno dostupan. Javno je dostupna samo činjenica da takav ugovor između bračnih drugova postoji. Iako ugovor nije upisan u Registrar, bit će valjan i proizvodit će pravne učinke prema bračnim drugovima, ali u odnosu na treće osobe smarat će se da ugovor nije sklopljen.⁹²

Javnost podataka iz Registrata bitna je ubog toga kako bi treće osobe koje žele sklopiti pravne poslove s bračnim drugovima imale saznanja o postojanju ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa kojim je imovinski režim bračnih drugova ureden drugačije od zakonskoga imovinskog režima. Javni bilježnik će prilikom sastavljanja javnobilježničkog akta o pravnim poslovima među fizičkim osobama provjeriti je li koja od ugovornih stranaka upisana u Registrar ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa.⁹³ Bračni drugovi sami odlučuju hoće li treće osobe upoznati sa sadržajem ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa jer javni bilježnik, iako je sastavio i pohranio ugovor o uređenju imovinskoopravnih odnosa prilikom sastavljanja javnobilježničkog akta o pravnim poslovima s trećim osobama, neće smjeti drugoj ugovornoj strani

89 Notarska zbornica Slovenije prijevod na hrvatski jezik je Javnobilježnička komora Slovenije

90 Čl. 90. Družinskoga zakonika.

91 Čl. 93. Družinskoga zakonika.

92 <https://www.pravozavse.si/premozenjska-razmerja-zakoncev/> (Pristupljeno 3. srpnja 2019.).

93 Podgoršek, Bojan. *Op. cit.* (bilj. 38.), str. 31.

otkriti sadržaj ugovora o uređenju imovinskoopravnih odnosa bez suglasnosti bračnih drugova.⁹⁴ Svrha uspostave Registrata je sigurniji način poslovanja bračnih drugova s trećim osobama.

4. ZAKLJUČAK

Novi *Družinski zakonik* u Republici Sloveniji znatno je proširio nadležnosti javnih bilježnika, čime se rasterećuju sudovi prijenosom nadležnosti sporazumnog razvoda braka sa suda na javne bilježnike i istodobnim smanjenjem broja sporova između bračnih drugova zbog uvođenja novih instituta na području uređenja imovinskoopravnih odnosa bračnih drugova u obliku javnobilježničkog akta ili ovršne isprave.

Novim *Družinskim zakonikom* bračnim drugovima dana je sloboda ugovaranja i uređenja medusobnih odnosa prije sklapanja braka kao i za vrijeme trajanja braka te za slučaj razvoda braka. Slijedom toga bračni drugovi imaju autonomiju u uredovanju medusobnih odnosa, odnosno mogu ugovoriti drugačiji imovinski režim od zakonskog, i to ugovorom o uređenju imovinskoopravnih odnosa u obliku javnobilježničkog akta, a tu mogućnost nisu imali prema prijašnjem *Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*.

Javni bilježnici stručnom izradom isprava u obliku javnobilježničkog akta, odnosno ovršnih isprava vezanih uz imovinskoopravne odnose bračnih drugova i vezanih uz sporazumni razvod braka te svojom ulogom nepristrane osobe i osobe od javnog povjerenja, osiguravaju pravnu sigurnost i istodobno sprječavaju nastanak sporova, odnosno olakšavaju rješavanje sporova ako do njih dode.

Javni bilježnici prilikom obavljanja svojih nadležnosti propisanih novim *Družinskim zakonikom* kao nepristrani povjerenici objisu stranaka postupanju stručno, savjesno, poštjući pozitivne propise Republike Slovenije, što osigurava visok stupanj pravne sigurnosti, uz istodobnu učinkovitost i brzinu u rješavanju zahtjeva za sporazumnim razvodom braka, odnosno uređenju imovinskoopravnih odnosa bračnih drugova u obliku javnobilježničkih akata.

Obradene odredbe *Družinskog zakonika* u Republici Sloveniji mogu se *mutatis mutandis* primjenjivati na izvanbračne drugove⁹⁵ i životno partnerstvo osoba istog spola⁹⁶. U pogledu uređenja imovinskoopravnih

94 *Ibid.*

95 Čl. 4. Družinskoga zakonika. Izvanbračna zajednica je zajednica života muškarca i žene koja je trajala dulje vrijeme, a koji nisu sklopili brak i ne postoje razlozi zbog kojih bi njihov brak bio nevaljan. Prema Družinskom zakoniku takva zajednica u pogledu njihova odnosa ima jednakne pravne posljedice kao da su sklopili brak, a kod drugih pravnih područja takva zajednica ima pravne učinke samo kad tako zakon određuje. Ako odluka o pravima i obvezama ovisi o tome postoji li zajednica života ili ne, odlučuje se u postupku o utvrđivanju prava ili obaveze. Odluka o ovom pitanju ima pravne učinke samo u onoj pravnoj stvari u kojoj je kao pitanje rješavano.

96 Čl. 2. Zakona o partnerski zvezi, Uradni list RS, br. 33/16. Partnerska zajednica je životna zajednica dviju žena ili

odnosa izjednačene su zajednice između bračnih drugova i izvanbračnih drugova te partnera istoga spola koji su sklopili životno partnerstvo te partnera istoga spola koji nisu sklopili životno partnerstvo. Slijednom toga nadležnost javnih bilježnika proširena je na uređenje međusobnih odnosa znatnog broja građana Republike Slovenije.

Osim u Republici Sloveniji sporazumno razvod braka pred javnim bilježnicima provodi se i u Španjolskoj⁹⁷, i to od 2015. godine, iz istog razloga kao i u Republici Sloveniji, a to je da se pojednostavni i ubrza postupak razvoda braka te da se istodobno rasterete sudovi, a sačuva pravna sigurnost⁹⁸.

dvojice muškarca čije sklapanje, pravne posljedice i prestanak uređuje navedeni zakon. Takva zajednica ima na svim pravnim područjima jednake pravne posljedice kao i bračna zajednica, osim ako navedeni zakon ne određuje drugačije.

97 https://e-justice.europa.eu/content_divorce-45-es-en.do?member=1 (Pristupljeno 30. lipnja 2019.).

98 <https://www.spanishbarrister.com/spanish-notaries-given-power-to-grant-divorce/> (Pristupljeno 30. lipnja 2019.).

Uzimajući u obzir sve navedeno, kao i sličnosti pravnog sustava Republike Hrvatske i Republike Slovenije, pravni institut sporazumnog razvoda braka pred javnim bilježnicima, kao i sastavljanje sporazuma i ugovora o uređenju imovinskih odnosa bračnih drugova u obliku javnobilježničkog akta ili ovršnih isprava, zakonodavac u Republici Hrvatskoj bi mogao povjeriti u nadležnost javnim bilježnicima. S obzirom na to da je intencija hrvatskog zakonodavca rasterećenje preopterećenog sudstva, dodjelom jednakih nadležnosti javnim bilježnicima u Republici Hrvatskoj, kao što ih imaju javni bilježnici u Republici Sloveniji, ostvarili bi navedenu svrhu. Dodjelom nadležnosti javnim bilježnicima za sklapanje ugovora o uređenju imovinsko-pravnih odnosa između bračnih drugova, i to u obliku javnobilježničkog akta, smanjio bi se broj sporova između bračnih drugova, odnosno ako bi i došlo do spora, on bi se lakše riješio. Prijenosom nadležnosti sporazumnog razvoda braka sa sudova na javne bilježnike omogućilo bi se rasterećenje i bolja učinkovitost sudova i cijelokupnoga pravosudnog sustava Republike Hrvatske.

DIVORCES AND OTHER COMPETENCE GIVEN TO SLOVENIAN NOTARIES BY NEW FAMILY CODE

Summary

The new Family Code has given Slovenian notaries the power to proceed divorces where spouses are in agreement and there are no minor children involved. Other conditions for obtaining a divorce on the basis of an agreement between spouses are that they have reached, in the form of an enforceable notarial deed, agreements on the division of their joint property, as well as the agreement on who will remain or become the tenant of their apartment, and on the maintenance of the spouse who has no means of substance and is unemployed through no fault of their own. All other legal matters between spouses must be made in a form of a notarial deed. The aim of the new Family Code and new competence of notaries is to free up courts.

Keywords: Notary, divorce, spouses, agreement, maintenance, notarial deed.

IZVORI

Knjige i članci

1. Alinčić, Mira; Hrabar, Dubravka. 2007. *Obiteljsko pravo*. Narodne novine. Zagreb.
2. Jager, Petruša. 2019. *Družinski odvetnik po novem*. Odvetnik. Številka 90. 102. - 105.
3. Jager, Petruša. 2018. *Vloga odvetnika v družinskih postopkih*. Odvetnik. Številka 86. 31. - 34
3. Klarić, Petar; Vedriš, Martin. 2008. *Gradsansko pravo*. Narodne novine. Zagreb.
4. Končina Peternel, Mateja. 2018. *Pristojnost notarjev po družinskem zakoniku*. Notarski vestnik. Številka 11. 9. - 21.
5. Kralj, Sonja. 2018. *Korak pri uresničevanju vizije slovenskega notariata*. Notarski vestnik. Številka 11. 7. - 8.
6. Novak, Barbara. 2018. *Premoženjski režim med zakoncema po novem Družinskom zakoniku*. Odvetnik. Številka 85. 50. - 57.
7. Novak, Barbara; Zupančič, Karel. 2004. *Analiza zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*. Pravna fakulteta. Ljubljana
8. Podgoršek, Bojan. 2018. *Nekaj značilnosti pogobe o ureditvi premoženjskopravnih razmerij*. Notarski vestnik. Številka 11. 22. - 29.
9. Podgoršek, Bojan. 2009. *Notarski zapis v družinskih zadevah*. Pravni letopis 2009. Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. 165. - 175.
10. Podgoršek, Bojan. 2017. *Pogodba o ureditvi premoženjsopravnih razmerij med zakoncema*. Notarski vestnik. Številka 10. 21. - 32.
11. Zupančič, Karel. 1999. *Družinsko pravo*. Uradni list Republike Slovenije. Ljubljana.

12. Žnidaršič Skubic, Viktorija. 2018. *Pogodba o ureditvi premoženjskopravnih razmerij med zakoncema*. Pravni letopis 2018. Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani. 119. - 128.

Pravni akti

1. Družinski zakonik, Uradni list RS, br. 15/17., 21/18. - ZNOrg i 22/19.
2. Obiteljski zakon, NN br. 103/15.
3. Ovрni zakon, NN br. 112/12., 25/13., 93/14., 55/16., 73/17.
4. Ustav Republike Hrvatske, NN br. 56/90., 135/97., 08/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10., 05/14.
5. Ustava Republike Slovenije, Uradni list RS, br. 33/91-I, 42/9.7 – UZS68, 66/00. – UZ80, 24/03. – UZ3a, 47., 68., 69/04. – UZ14, 69/04. – UZ43, 69/04. – UZ50, 68/06. – UZ121., 140., 143., 47/13. – UZ148., 47/13. – UZ90., 97., 99. i 175/16. – UZ70a.
6. Zakon o izvršbi in zavarovanju, Uradni list RS, br. 3/07., 93/07., 37/08-ZST-1, 45/08-TArbit, 28/09., 51/10., 26/11., 17/13-odl.US, 45/14-odl.US, 53/14, 58/14-odl.US, 54/15., 76/15-odl.US i 11/18.
7. Zakon o javnom bilježništvu, NN br. 78/93., 29/94., 162/98., 16/07., 75/09. i 120/16.
8. Zakon o notariatu, Uradni list RS, br. 2/07., 33/07. - ZSReg-B, 45/08. i 91/13.
9. Zakon o partnerski zvezi, Uradni list RS, br. 33/16.
10. Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Uradni list RS, br. 69/04 – službeno pročiščeni tekst, 101/07. – odl. US, 90/11. – odl. US, 84/12. – odl. US, 82/15. – odl. US, 15/1.7 – DZ i 30/18. – ZSVI.

Sudska praksa

1. Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Sodba in sklep II Ips 696/2007. ECLI:SI:VSLJ:1999:I.CP.1010.99

IPS.696.2009

2. Više sodišče v Ljubljani. Sodba I Cp 1010/99, ECLI:SI:VSLJ:1999:I.CP.1010.99

Izvori s interneta

1. <https://www.notar-z.si/notar>
2. <https://www.notar-z.si/aktualno/izvajanje-druzinskega-zakonika>
3. <https://e-uprava.gov.si/podrocja/druzina-otroci-zakonska-zveza/zakonska-zveza/razveza-razveljavitev.html>
4. <https://www.informiran.si/doc/Vsebina/Kako%20do%20razveze%20zakonske%20zvez>
5. https://e-justice.europa.eu/content_divorce-45-es-en.do?member=1
6. <https://www.spanishbarrister.com/spanish-notaries-given-power-to-grant-divorce/>
7. <http://www.pisrs.si/Pis.web/sodnaPraksaRSSearch?search=skupno+premo%C5%BEenje+zakoncev>
8. <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7556>
9. <http://24kul.si/ekskluzivno-skrivna-analiza-zakona-o-zakonski-zvezi-in-druzinskih-razmerjih>
10. <https://www.pravozavse.si/premozenjska-razmerja-zakoncev>
11. <https://www.druzinsko-pravo.si/zakonska-zveza/premozenje-razmerje-zakonci>
12. [http://www.sodnapraksa.si/?q=696/2007&database\[SOVS\]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=61569](http://www.sodnapraksa.si/?q=696/2007&database[SOVS]=SOVS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&rowsPerPage=20&page=0&id=61569)
13. [http://www.sodnapraksa.si/?q=id:49909&database\[SOVS\]=SOVS&database\[IESP\]=IESP&database\[VDSS\]=VDSS&database\[UPRS\]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=49909](http://www.sodnapraksa.si/?q=id:49909&database[SOVS]=SOVS&database[IESP]=IESP&database[VDSS]=VDSS&database[UPRS]=UPRS&_submit=i%C5%A1%C4%8Di&page=0&id=49909)